

Aar siden i Lovforslaget om Esbjerg Kommunes Oprettelse til Købstad, nemlig at ved indtrædende Embedsledighed i Fanø Birk skulde dette Embede henlægges under Retsbetjentembedet i Esbjerg Købstad. Jeg skal i den Anledning tillade mig at minde om dette „Punktums“ Forhistorie. Det var oprindeligt ved privat Initiativ, at der forelagdes Lovforslag her i Tinget om Oprettelse af Esbjerg Kommune til Købstad. Der indeholdtes i det Lovforslag, som derom forelaa for to Aar siden, i den Skikkelse, hvori det endelig vedtoges her i Tinget, ingen Bestemmelse om noget nyt Retsbetjentembede eller overhovedet noget nyt juridisk Embede i Esbjerg. Skads Herred, hvortil Esbjerg hørte, havde siden 1892 udgjort en særlig Jurisdiktion, og det var altsaa det da foreliggende Lovforslags Mening, at det skulde vedblive at være, som det hidtil havde været, og at altsaa Retsbetjenten i Esbjerg Købstad formodentlig af Indenrigsministeriet vilde blive beskikket til Borgmester i den ny Købstad. I denne Skikkelse blev Forslaget tiltraadt af Regeringen og i næste Samling — det var ikke blevet færdigt i den foregaaende — forelagt i Landstinget med Regeringens Anbefaling. Saa benyttede Landstinget imidlertid Lejligheden til at faa et nyt Embede oprettet, imod hvad Folketinget og Regeringen vare blevne enige om, idet Landstinget indsatte en Bestemmelse om, at der skulde være et særligt Borgmesterembede i Esbjerg. Ærede Medlemmer ville jo erindre, at det have vi ellers kun i nogle faa af de største Købstæder uden for København; i alle de andre ere Borgmesterembederne forenede med Byfogedembederne. Nu mente man altsaa, det var rigtigt ved denne Lejlighed at gøre en Undtagelse fra den sædvanlige Regel og her forlange oprettet et særskilt Borgmesterembede. Da Lovforslaget i denne Form kom ned i Folketinget, mødte det, som rimeligt var, som man kunde vente efter Folketingets Stilling i det hele til Oprettelse af ny Embeder, en ikke ringe Modstand, en Modstand, der naturligvis i dette Tilfælde blev saa meget kraftigere, som Regeringen, der dog maatte antages at have det bedste Kendskab til Forholdene paa Stedet, altsaa ikke selv havde krævet Oprettelse af et nyt Borgmesterembede, og af den Grund vil det saa meget bedre forstaaes, hvor uvillig man her i Tinget var til at bøje sig for Landstingets Fordring om dette ny Embede. Imidlertid var man jo klar over, at det ikke ret vel kunde gaa længere derovre med de kommunale For-

hold, som de hidtil forelaa; alle mulige Interesser paa Stedet talte for, at Esbjerg Kommune skulde oprettes til Købstad, og under Trykket af Overbevisningen derom gik man til Slut ind paa et Kompromis med Hensyn til Ordningen af Embedsforholdene derovre, et Kompromis, som gik ud paa, at man indvilligede i Oprettelsen af et særligt Borgmesterembede, men paa den Betingelse, der fra anden Side var fremkommen, at det særlige Embede som Birkedommer paa Fanø skulde inddrages, og Jurisdiktionen der sammenlægges med Jurisdiktionen i Esbjerg. Det var jo en Tanke, der oftere havde været fremme, særlig da man i 1891—92 forhandlede om Delingen af Skads Herred, havde ogsaa denne Tanke om at inddrage Fanø Birk under det nyoprettede Embede i Esbjerg været fremme, men den Gang havde man dog ladet Fanø Birk blive bestaaende. Tanken var altsaa drøftet før, og det laa derfor nær nu, da saa store Interesser stode paa Spil, og det gjaldt at komme til et Kompromis, at gribe til denne Mellemvej, som saa ogsaa dette Ting slog sig til Taals med, skønt det alligevel økonomisk set er en adskillig større Udgift for Statskassen, end hvis man var bleven ved det Forslag, som Folketinget og Regeringen vare blevne enige om. Havde man gjort det, kunde altsaa Fanø Birk have faaet Lov at beholde sin særlige Birkedommer, og at den ikke har faaet Lov dertil, skyldes altsaa alene Forlangendet om, at der skulde oprettes et særligt Borgmesterembede i Esbjerg. Resultatet af disse Forhandlinger blev saaledes Bestemmelsen i Loven af 19de Marts 1898 § 2, 2det Stykke, 3dje Punktum, saalydende: „Fra dette Tidspunkt“ — det vil sige, det Tidspunkt, da Embedet som Birkedommer og Skriver paa Fanø blev ledigt — „forenes sidstnævnte Embede med Retsbetjentembedet for Esbjerg Købstad og Skads Herred i Henhold til Bestemmelser, som derom blive at fastsætte ved særlig Lov.“ I Henhold til denne Bestemmelse om, at der skulde en særlig Lov til, angaaende de nærmere Regler om Sammenlægningen af de to Embeder, havde det altsaa været Regeringens Opgave, saa snart denne Lov var vedtagen, at gøre Skridt til Udarbejdelsen af et Forslag derom og forelægge os dette Forslag ved Rigsdagens næste Sammentræden. Men dette skete ikke; i Stedet derfor er det, at der nu forelægges os et Lovforslag om at gaa bort fra det, som vi i Fjor vedtog. De Herrer, der have nogen Respekt for de Beslutninger, de selv have taget, og som